Č. 10.531.

Bytová péče. — Církevné veci: I. Od zaistenia podľa zák. č. 118/28 sú oslobodené len takové miestnosti v dome církevnej obce, ktoré v dobe rozhodnutia efektivne, bars i len v části slúží účelom uvedeným v § 24 odst. 1 č. 3. — II. Sú od zaistenia oslobodené miestnosti, ktoré potrebuje církevná obec pre vyučovanie a pre ubytovanie učiteľov?

(Nález zo dňa 10. mája 1933 č. 8362.)

Prejudikatura: Srov. Boh. A 8677/30.

Vec: Reformovaná církev v L. proti zemskému úradu v Bratislave o zaistenie bytu.

Výrok: Sťažnosť sa zamieta pre bezdôvodnosť.

Dôvody: Žal. úrad napadnutým rozhodnutím v postupe inštančnom so zamietnutím odvolania sťažujúcej si cirkve potvrdil výmer okresného úradu v Leviciach zo dňa 28. augusta 1929, čo vo veci tejto pokračujúcej inštancie prvej, dľa ktorého na základe § 9 odst. 1 zák. č. 118/28 zaistený bol byt v dome sť-ľkinom v Leviciach, uprázdnený po podplukovníkovi Vladimírovi K. pre kapitána Miloša K.

O sťažnosti do tohoto rozhodnutia uvažoval nss takto:

I. Žal. úrad u vybavení námietky odvolania sť-ľkinho, ktorou sť-ľka brojila proti zaisteniu zmieneného bytu, dovolávajúc sa ustanovenia § 24 odst. 1 č. 3 zák. č. 118/28, uznáva síce to, že sť-ľka patrí medzi korporácie, resp. ústavy uvedené v odst. 1 č. 3 § 24 zák. č. 118/28, avšak zastáva to právne stanovisko, že toto ustanovenie vzťahuje sa len na také budovy, ktorých takéto korporácie, resp. ústavy používajú k účelom v tejto zákonnej norme naznačeným a že tedy podľa tejto normy ustanovenia §§ 1—16 cit. zák. sa nevzťahujú na oné budovy, ktorých sa ani v dobe vydania zák., ani teraz nepoužíva k účelom v § 24 odst. 1 č. 3 cit. zák. naznačeným. Pri tom z obsahu správnych spisov zisťuje žal. úrad v dôvodoch napadnutého rozhodnutia za skutkový stav, že vo zmienenej budove sú súkromné byty a že sť-ľka ani netvrdí, že budovy tej skutočne používa pre svoje účele.

Sť-ľka vo svojej sťažnosti vôbec nebrojí proti tomu skutkovému zisteniu, že totiž vo zmienenej budove sú súkromné byty a že sť-ľka onej budovy skutočne vôbec nepoužíva pre svoje účele. Vytýka ale sť-ľka jedine len to, že svrchu uvedený právny názor žal. úradu v napadnutom rozhodnutí obsažený je mylný preto, lebo dľa toho by bola každá osvetová a kultúrna snaha obmedzená a vývin v § 24 odst. 1 č. 3 zák. č. 118/28 uvedených ústavov a korporácií zastavený, a že, keď sť-ľka zakúpila onoho času túto budovu práve pre účele vyznačené v cit. zákonnej norme, bola napadnutým rozhodnutím, opierajúcim sa o tento mylný právny názor obmedzená i jej osvetová kultúrna snaha a bol zastavený čo takejto korporácie jej vývin.

Túto námietku sťažnosti uznal však nss bezdôvodnou z týchto úvah:

Ustanovenia §§ 1—16 zák. č. 118/28 nevztahujú sa dľa § 24 odst. 1 č. 3 na budovy, ktorých korporácie a ústavy humanitné, zdravotnícke, osvetové, kultúrne a sociálnepoisťovacie ústavy používajú pre svoje účele. Ustanovením tým zákon chce chrániť činnosť korporácií a ústavov, sledujúcich obecne-prospešné účele v zákone vytýčené a vy-

lučuje preto obmedzovanie jejich voľnej dispozície s budovami účelom takým venovanými, čili vylučuje obmedzovanie vlastníka vo voľnom užívaní miestností v budovách takých. Účelom ustanovenia tohoto je zabezpečiť možnosť nerušivého užívania budov, ktoré patria subjektom v § 24 odst. 1 č. 3 cit. zák. menovaným a jejich účelom už slúžia. Možnosť, aby účele tie boly plnené, vyžaduje však, aby vlastník mal voľnú dispozíciu s budovou a vylučuje preto zákon použitie všetkých svojich ustanovení túto volnú dispozíciu obmedzujúcich, i keďby ináč predpoklady pre použitie ustanovení tých dané boly.

Z tejto tendencie zákona dlužné je súdiť, že zákon chráni len také budovy, ktoré boly účelom v cit. zákonnej norme uvedeným venované a ktoré v dobe vydania rozhodnutia o zaistení efektivne, bárs i len v časti, oným účelom už i slúžily. Použitie § 24 odst. 1 č. 3 cit. zák. nebolo by tedy odôvodnené už s tým, že majiteľ budovy hodlá v budúcnosti použiť tie pre svoje účele v cit. norme uvedené a že tie pre takéto účele nabyl.

Kedže podľa skutkového stavu v napadnutom rozhodnutí uvedeného a sť-ľkou nevytýkaného vo zmienenej budove sú súkromné byty a sť-ľka budovy tej pre svoje účele skutočne nepoužíva, jednal žal. úrad v shode so zákonem, keď uznal, že v danom prípade nie sú splnené podmienky v ustanovení § 24 odst. 1 č. 3 zák. č. 118/28 uvedené, preto, že sť-ľka onej budovy pre účele v cit. zákonnej norme uvedené skutočne nepoužíva a keď vyslovil, že tá okolnosť je pre posúdenie tohoto sporu nerozhodná, že sť-ľka hodlá upotrebiť zaisteného bytu pre svoje účele.

II. Sťažnosť ďalej namieta, že napadnuté rozhodnutie odporuje i § 13 č. 3 zák. 118/28, lebo sť-ľka už vo správnom pokračovaní tvrdila, že onoho bytu ako vlastník potrebuje pre svojich učiteľov a pre vyučovanie náboženstva, a že žal. úrad nesprávnym výkladom cit. zákonnej normy vyslovil, že ani podmienky v tejže norme uvedené pre možnosť neobmedzeného použitia zmieneného bytu sť-ľkou nie sú tu splnené.

K tejto námietke sťažnosti slušelo uviesť toto:

Podľa dôvodov napadnutého rozhodnutia žal. úrad tú námietku odvolania sť-ľkinho, že zmienený byt nemôže byť zaistený podľa § 13 č. 3 zák. č. 118/28 preto, že sť-ľka v budove, vo ktorej sa zaistený byt nachádza, potrebuje byty pre správcu-učiteľa, učiteľku, kaplana a sieň pre vyučovanie náboženstva, zamietol s tým odôvodnením, že dľa cit. zák. normy zaistiť sa nemôžu len tie byty, ktorých vlastník domu potrebuje pre seba alebo pre svoje ženaté alebo vydaté deti, a že dľa tejto normy je nerozhodné, že sť-ľka potrebuje byt pre svojich zamestnancov, ktorým byt je povinná zaopatriť, lebo či byt potrebuje pre iné účele.

Zastáva tedy žal. úrad v týchto dôvodoch napadnutého rozhodnutia — ako to i výslovne uvádza vo svojom odvetnom spise — právny názor, že potreba, ktorá vo smysle § 13 č. 3 zák. č. 118/28 vylučuje prípustnosť zaistenia bytu, sa vzťahuje len na potrebu bydlenia, t. j., že vlastník domu môže použiť bytu neobmedzene len vtedy, keď byt ten potrebuje k uspokojeniu svojej potreby bydlenia alebo potreby bydlenia svojich ženatých, alebo vydatých detí.

Tento právny názor žal. úradu je však mylný. Nss vyslovil už v nál. Boh. A 8677/30 právny názor, na ktorom trvá i v danom prípade, že

potrebou vo smysle § 13 č. 3 zák. č. 118/28 neni mienená len potreba k účelom obývacím. Cit. zákon pripúšťa používanie bytu i k iným účelom, než k bydleniu, viaže to ovšem na povoleni úradu, mimo prípadu v § 2 odst. 2 uvedeného, o ktorý však v danom prípade neide. Z tohoto bezpochybne plynie, že nemohla by byť zamietnutá námietka sť-ľkina čo vlastníka zmieneného domu vznesená proti zaisteniu bytu, oprená o § 13 č. 3 cit. zák. a tvrdiaci, že sť-ľka dotyčný byt potrebuje čo sieň pre vyučovanie náboženstva, keďže pod vlastnou potrebou vlastníka domu v danom prípade, idúc o náboženskú obec, nutné je rozumeť podľa § 13 č. 3 cit. zák. i potrebu miestností pre vyučovanie náboženstva.

Lež prezto neshľadal nss, že by výrok žal. úradu, neuznávajúci v danom prípade vylučujúci dôvod § 13 č. 3 cit. zák. — pokiaľ sť-ľka domáhala sa neobmedzeného disponovania s týmto bytom preto, že ten potrebuje čo sieň pre vyučovanie náboženstva — odporoval zákonu. Podľa odst. 1 § 1 zák. č. 118/28 je totiž používanie bytu k iným účelom než k bydleniu dovolené len so svolením okresného úradu. Neni sporné, že predmetom napadnutého rozhodnutia je zaistenie bytu a sť-ľka nikdy netvrdila, že by jej okresný úrad bol dal svolenie k používaniu tohoto bytu k iným účelom, než práve k bydleniu. Vtedy ale nemôže sa sťažnosť k dokázaniu nezákonnosti napadnutého rozhodnutia v tomto smere vôbec dovolávať ustanovenia § 13 č. 3 cit. zák., lebo tam sa praví, že nelzä zaistiť bytov, ktorých vlastník potrebuje pre seba, alebo pre svoje ženaté alebo vydaté deti. Nelzä zaiste pochybovať o tom, že ustanovenie toto sleduje účel, aby bola krytá potreba vlastníka domu, pokiaľ sa týče jeho detí. Spočíva-li však potreba tá v niečom inom, než práve v potrebe bydlenia, vtedy nemôže byť potreba tá krytá, aniž by okresný úrad predom udelil shora podotknuté povolenie, lebo ináč nelzä bytu užívať k účelom iným, než práve k bydleniu. Že by takéto povolenie bolo dané, sťastnosť netvrdí. Vtedy ale nemôže byť zaistený byt používaný pre účele, pre ktoré ho sť-ľka mieni upotrebiť, totiž čo sieň pre vyučovanie náboženstva, a je preto v tejto časti svrchu uvedená námietka sťažnosti bezdôvodná.

Pokiaľ však sť-ľka brojila svojou námietkou odvolania proti zaisteniu zmieneného bytu preto, že podľa § 13 č. 3 cit. zák. nemôže byť dotyčný byt zaistený, keďže sť-ľka potrebuje ten pre ubytovanie svojich učiteľov, resp. kaplana, žal. úrad túto jej námietku zamietol z dôvodov, že podľa cit. normy je nerozhodná okolnosť, že sť-ľka potrebuje zmienený byt pre ubytovanie svojich zamestnancov. Tým žal. úrad dal zrejme na javo, že podľa § 13 č. 3 cit. zák. nelzä zaistiť len tie byty, ktoré vlastník domu potrebuje pre seba, nie ale tie, ktoré potrebuje pre svojich zamestnancov.

Sťažnosť namieta, že tento dôvod v danom prípade je nesprávny preto, že sť-ľka s tým, že vo zmienenom byte mieni ubytovať svojich učiteľov, resp. kaplana, tým chce použiť vlastne byt ten pre vlastnú potrebu, totiž pre svoje ciele cirkevné a školské. Avšak i táto námietka je bezdôvodná a to z týchto úvah:

Účel cirkve mimo iné je síce i vyučovanie a z příčiny tej potrebné sú jej k tomu vyučovacie miestnosti a mimo to je ona povinná sa postarať i o to, aby k prevedeniu tohoto svojho účelu zaopatrila si učiteľov. Avšak ubytovanie týchto učiteľov čo sť-ľkiných zamestnancov vo vlast-

nom dome nie je možné považovať za zaspokojenie vlastnej potreby sť-ľky čo vlastníka domu — po rozumu § 13 č. 3 cit. zák. —, keďže s týmto ubytovaním neni zaspokojená ani vlastná potreba bydlenia a ani iná vlastná potreba sť-ľky, čo vlastníka domu, lebo ubytovaním týchto učiteľov je zaspokojená len potreba bydlenia týchto učiteľov, na čom nemení ničoho ani tá okolnosť, že sť-ľka zaviazala sa týmto svojim učiteľom naturálny byt poskytnuť, lebo táto okolnosť pre posúdenie veci je podľa znenia § 13 č. 3 cit. zák. zcela bezvýznamná.

Pokiaľ však sť-ľka vytýka, že napadnuté rozhodnutie je i nespravedlivé preto, že zmienení jej učitelia prinútení sú platiť 6—10.000 Kč ročného nájomného vtedy, keď ona dostáva za zmienený zaistený byt, ktorý práve by potrebovala pre ubytovanie týchto svojich učiteľov, len 2.600 Kč ročného nájomného, je táto námietka bezdôvodná preto, lebo nss môže podľa §§ 2 a 7 zák. o ss preskúmať napadnuté rozhodnutie len po tej stránke, zda ono shoduje sa so zákonom či nie, nemôže však skúmať, zda je ono v tom smere, ako to sť-ľka tvrdí, i spravedlivé.

Č. 10.532.

Samospráva obecní: Pro posouzení povinnosti obce k náhradě škody podle § 37 obec. zříz. čes. pro úraz, který utrpěl chodec na ulici při náledí, nemá významu předpis § 1315 o. z. o. ani případné spoluzavinění poškozeného.

(Nález ze dne 12. května 1933 č. 8186.)

Věc: Městská obec R. (adv. Dr. Al. Pejša z Liberce) proti zemskému úřadu v Praze o náhradu škody podle § 37 obec. zříz.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Nař. rozhodnutím zamítl žal. úřad odvolání stěžující si obce z výměru okresního úřadu v Liberci z 31. ledna 1931, jímž bylo na základě § 37 obec. zříz. uznáno, že jmenovaná obec je povinna nahraditi zúčastněné straně Anně G. škodu, která jí vzešla tím, že dne 10. března 1928 kolem 8. hod. ranní upadla v Sch.-ově ulici na chodníku následkem náledí, jež nebylo v tu dobu posypáno, a tímto pádem si přivodila těžké zranění, a že je dále povinna nahraditi téže zúčastněné straně náklady právního zastoupení ve výši 3.433 Kč.

O stížnosti do rozhodnutí toho podané uvažoval nss takto:

Žal. úřad založil ve věci samé rozhodnutí svoje na skutkovém zjištění, že místo, na němž se zúčastněné straně úraz přihodil, nebylo v době úrazu posypáno, a po stránce právní, že toto neposypání zakládá opominutí místně policejní povinnosti se strany obce přes to, že obec nejen povolila potřebné prostředky a dostatečný počet pracovních sil na posypávání veřejných komunikací v obci, nýbrž určila k této práci i lidi zdatné a spolehlivé.

Po stránce skutkové vytýká stížnost nejprve, že žal. úřad neprávem prohlašuje některé skutečnosti za »nesporné«, ač je st-lka výslovně popřela, což platí zejména o zjištění, že chodník byl v době úrazu pokryt náledím a že místo úrazu nebylo zabezpečeno proti sklouznutí. Stížnosti jest dáti za pravdu, že označení těchto skutečností za nesporné není pří-